

UNHRC යෝජනාව පිළිබඳ CPA ප්‍රකාශය

2015 ඔක්තෝබර් 1

ඡේනිවාහි පැවති එක්සත් ජාතින්ගේ මානව හිමිකම් කොමිසමේ 30 වන සැසි වාරයේ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රතිසන්ධානය, වග වීම හා මානව අධිකිවාසිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම' නමැති යෝජනාව සම්මත කරනු ලැබේම විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දුයේ (CPA) ප්‍රශ්නාවට ලක් වේ. අනිත ස්ථාවරයන්හි අතිමුළුක වෙනසක් ඇති කර ගත් ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුව මැසිච්චියාව, මොන්ට්නිග්‍රෝ, එක්සත් රාජධානිය, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, ඕස්ට්‍රොලියාව, ජපානය, සියෙරා ලියෙන්, ඇල්බේනියාව, නොර්වේ, ස්විට්සර්ලන්තය සහ තවත් රටවල් කිහිපයක් සමග එක්ව යෝජනාවට සම අනුග්‍රහය දැක්වූයේ ය. මෙය වනාහි අනිත ප්‍රවණ්ඩත්වය හා පද්ධතිමය අසමර්ථතා පිළිගැනීම සම්බන්ධයෙන් කළින් ගෙන තිබූ ස්ථාවරය සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වී තිබෙන බව ද සත්‍යය සෞයා ගැනීම, යුත්තිය ඉටු කිරීම, වන්දී ගෙවීම හා මෙවැන්නක් නැවත සිදු නොවන බව සහතික කිරීම ගැන අවධානය යොමු කරන විශ්වසනීය මුල පිරීම අවශ්‍ය බව ද පෙන්නුම් කරන්නාකි. මෙම නිර්හය පියවර ගැන සතුට පළ කරන විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දුය ආණ්ඩුවේ කැප වීම ක්‍රියාවට නැඳීමේ අනියෝගාත්මක කටයුත්ත තිබෙන්නේ ඉදිරියේ බවත් වගේම හා ප්‍රතිසන්ධානය උදෙසා දේශපාලන අධිෂ්ථානයක් පැවතිය යුතු බවත් සඳහන් කර සිටී.

මෙම යෝජනාව වූ කළ 2015 දී ඉතිහාසගත මැතිවරණ දෙකකින් වරම් ලැබ නව ශ්‍රී ලංකාවක් කරා සිදු වන සංක්‍රමණයක එක් ප්‍රධාන පියවරක් සංයුතා කරන්නකි. වර්තමාන යෝජනාව ජාත්‍යන්තර ක්‍රියාකාරකයන්ගේ එලදායක සහභාගිත්වය සහිත අධිකරණමය හා අධිකරණමය නොවන නැවුම් කුමෝපායන්ගෙන් සමන්විත ප්‍රංශ්ලේ සංක්‍රාන්තික යුත්තිය පැසිදිලීමේ ප්‍රතිපත්තියකට හා පැක්ෂයකට මුල පිරීම සඳහා ආණ්ඩුවට රාමුවක් සපයන බව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දුයේ අදහස සි. විශේෂ අධිකරණයක් හා සත්‍යය සේවීමේ කොමිසමක් ඇතුළු ආයතන කිහිපයක් පිහිටුවන ලෙසත් ශ්‍රී ලංකාව තුළ අතුරුදුන් වීම සම්බන්ධයෙන් ලැබේ තිබෙන පැමිණිලි තොගය විභාග කිරීමට පියවර ගන්නා ලෙසත් යම් යම් නීතිමය ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කරන ලෙසත් යෝජනාව ඉල්ලා සිටී. යෝජනාව දේශපාලන විසඳුමක් හා දේශපාලන බලය පැවරීම ඇතුළු වෙනත් කැප වීම කිහිපයක් ගැන ද සඳහන් කරයි. මේ හැරුණු විට එය සංක්‍රාන්තික යුත්තිය පැසිදිලීමේ කුමෝපායක් ඇති කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ජනතාවන් අතර විශ්වාසය ගොඩ නැගීම උදෙසා — ආරක්ෂක අංශයට අදාළව ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දීම, නීත්‍යනුකූල සිවිල් හිමිකරුවන්ට ම ඉඩීම ආපසු ලබා දීමේ කාර්යය වෙශවත් කිරීම හා ප්‍රභාර ගණනාවක් සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන පරීක්ෂණ පැවැත්වීම ඇතුළු — සැලකිය යුතු පියවරයන් කිහිපයක් ගැනීම සඳහා ආණ්ඩුව දිරි ගැන්වීම ද කරයි.

ඉටු කරන බවට ප්‍රතිඵා දී තිබෙන ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිසංස්කරණ හා සංක්‍රාන්තික යුත්තිය පැසිදිලීමේ ක්‍රියාවලී ඔස්සේ නව ශ්‍රී ලංකාවක් නිර්මාණය විය හැකි බැවින් ආණ්ඩුව මැත කළ කැප වීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යන වඩා විසඳු ප්‍රතිසංස්කරණ න්‍යාය පත්‍රයකට සම්බන්ධ බව කිව හැකි ය. ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කරමින් පෙරට යන අතරතුර මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස්වරයාගේ කාර්යාලය (OHCHR) ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව කළ පරීක්ෂණයේ (OISL) වාර්තාව තුළ අන්තර්ගත වන සෞයා ගැනීම ගැන සිතා බැලීම ද තීරණාත්මක වේ. ජාත්‍යන්තර අපරාධවලට සමාන හයා කර උල්ලංසනයන් එහි ලේඛනගතව ඇති. එම වාර්තාව වග වීමේ පියවරයන් හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටලු හා සම්බන්ධ අනිත අසමර්ථතා හා ව්‍යුහාත්මක දෙශ ගැන ද සඳහන් කරයි. මෙම අනිතය සමග ගනුදෙනු කිරීමේ ද දෙමුහුන් අධිකරණයක් පිහිටුවීම, සාක්ෂිකරුවන් හා ගොදුරු වූවන් එලදායක ලෙස ආරක්ෂා කිරීම හා ගොදුරු වූවන්ගෙන් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් අව්‍යාප ලෙස අදහස් විමසීම සඳහා කෙරෙන

ඉල්ලීම ද ඇතුළු OISL වාර්තාවේ ඇතුළත් සොයා ගැනීම හා නිරදේශ යළි සලකා බැලීමට සිදු වනු ඇත.

එළඹින සති හා මාසවල දී OISL වාර්තාවේ අන්තර්ගත සොයා ගැනීම ද යෝජනාව ද ආණ්ඩුව කළ යුතු කැප වීම ද ගැන පලි ගැනීම පිළිබඳ බිජින් තොරව සාකච්ඡා කිරීමට හා විවාදයේ යෙදීමට හැකි අවකාශයක් පැවතිය යුතු ය. මෙය සියලුන් විසින් සාමූහිකව තමන්ගේ ම සිතිවිලි හා හැරීම විමසීමට ලක් කළ යුතු කාලයක් ද වන අතර එමගින් සාමූහිකව තමන්ගේ ම සිතිවිලි හා හැරීම විමසීමට ලක් පැවතිය යුතු ය. මෙය සියලුන් විසින් සාමූහිකව තමන්ගේ ම සිතිවිලි හා හැරීම විමසීමට ලක් කළ යුතු කාලයක් ද වන අතර එමගින් සාමූහිකව ප්‍රතිසන්ධානය මුදුන් පැමුණුවා ගැනීම සඳහා වන මෙම අසමසම අවස්ථාවේ පුරුණ හැකියාව සාක්ෂාත් කර ගැනීමට පිළිවන් විය හැකි ය. යෝජනාව ශ්‍රී ලංකාව තුළ අඛරු යුගයක අවසානය සනිටුහන් කරති සි බලාපොරාත්තු තැබිය හැකි ය. තමන් දුන් පෙළරාත්දු ඉටු කිරීම සඳහා පවතින අධිශ්චිතය හා කැප වීම පුද්ගලනය කිරීමට ආණ්ඩුව වහ වහා ද තීරණාත්මක ලෙස ද ක්‍රියා කළ යුතු ය. 2015 පැවති මැයිවරණ දෙනෙක් දී අප රටේ ගමන් මග ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වෙනසකට ලක් කිරීමට වරම දෙන ලද්දේ සියලු ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවන්ගේ ප්‍රබල දේශපාලනික සහභාගිත්වය විසින් බව යළි සිහිපත් කරමින් පුරවැසියන් ලෙස අප මෙම එතිනායික මොහොත බැහැ ගෙන අපගේ අනාගතය හැඩා ගැස්වීමෙහි ලා අඛණ්ඩව ද සත්‍යාචාර විය යුතු ය.

යෝජනාවට විරුද්ධ වන අය විශේෂයෙන් ගත් කළ හා ලෙස්කය සමග අප සබඳතා ඇති කර ගන්නා වඩා එලදායක වූ නව කුම්ය පොදුවේ ගත් කළ රාජ්‍යයේ ස්වේච්ඡරී හාවය අහිමි වීමක් ගැන කෙරෙන අනිශයෝග්ක්ති සහගත වූත් තොමග යැවෙනසුළු වූත් තර්ක මත රඳා පවතින බව පැහැදිලි ය. ස්වේච්ඡරී හාවය පිළිබඳ මෙම සංකල්පවල යල් පැන ගිය බව හා සමකාලීන ජාත්‍යන්තර පටිපාටිය හැරුණු විට මේ අයට කළින් පැවති පාලන තන්තුයේ ආක්‍රමණයිලි හා සහයෝගී බවින් තොර විදේශ ප්‍රතිපත්තිය ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව ශ්‍රී ලංකාව ගැන සුපරික්ෂාකාරී වීම වඩා යහපත් අතකට හැරවුවා තොර ව වැඩි කළ බව ද අමතක විය. වඩාත් ම වැදගත් කරුණ නම් ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ජනතාවන් — අප රට උදෙසා ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, බහුත්වාදය, සත්‍යය, යුක්තිය හා ප්‍රතිසන්ධානය පදනම් කර ගත් නව හා එක්සත් අනාගතයක් තීරණාය කිරීම සඳහා එකට එක් වෙමින් — යෝජනාව තුළ අන්තර්ගත වන ඒවා ද ඇතුළු වර්තමාන ප්‍රතිසංස්කරණ පියවරයන්ට වරක් තොර ව දෙවරක් ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වරම් ලබා දුන්නේ ය යන්න ඔවුන් විසින් තොර තකා හැරෙන බව පෙනෙන්නට තිබීම සි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටකට සිය අපේක්ෂා අනුව සිය අනාගතය තීරණය කර ගත හැකි බව අදහස් තොර කෙරේ නම් ස්වේච්ඡරී හාවය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන දෙයක් නැතු. මෙම අතිමුළික ප්‍රතිසංස්කරණයන් අධිශ්චිතය සහගතව මුදුන් පැමුණුවා ගැනීම හා අනිතය සමග අර්ථාත්වීතව ගනුදෙනු කිරීම තීරණාත්මක ලෙස වැදගත් වන්නේ අනිතයේ හට ගත් ප්‍රවෙශන්වයට හා ආන්තික බෙදීම්වලට විසඳුම් සෙවීම හා ඒවා පරාජය කිරීම මග තොර හැකි අවසානවක් බැවිනි. අපට සැම සාර්ථක බහුත්වාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක ම හරය වන තිදිනස හා ඉවසා දැරීම පදනම් කර ගත් අතිමුළික දේශපාලන සම්මුතිවාදී මුලධර්ම තහවුරු කළ හැකි වන්නේ එවිට පමණකි.